

REMISSYTTRANDE

Datum
2019-01-30
Ert datum
2018-09-14

Dnr
FST 2018/4-64
Ert diarienum
Fi2018/02531/OU

Regeringskansliet
Finansdepartementet
Enheten för offentlig upphandling
103 33 Stockholm

fi.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss av betänkandet Möjligt, tillåtet och tillgängligt (SOU 2018:44)

Inledning

Förvaltningsrätten i Stockholm har uppmanats att yttra sig över betänkandet. Utifrån de utgångspunkter domstolen har att beakta är främst betänkandets del 2 om överprövning av relevans. Domstolen har dock även någon synpunkt på betänkandets del 1 om förenklade regler.

Synpunkter på betänkandets del 1 Enklare och flexibla upphandlingsregler

Förvaltningsrätten vill framhålla att en förenkling av reglerna är positivt. Domstolen vill dock peka på att ökade möjligheter till dialog mellan upphandlande myndigheter respektive enheter och leverantörer riskerar att medföra tillämningsproblem och risk för att transparensen i upphandlingsförfarandet minskar och att likabehandlingsprincipen åsidosätts.

Förvaltningsrätten anser att behovet av en nationell princip vid direktupphandling utan bestämt gränsöverskridande intresse kan ifrågasättas mot bakgrund av Högsta förvaltningsdomstolens uttalanden om de grundläggande principernas tillämpning i HFD 2018 ref. 60. Vidare är dessa principer väl inarbetade och det kan ifrågasättas om införande av en nationell princip skulle innebära någon förenkling.

Synpunkter på betänkandets del 2 Vissa regler om överprövningsmål

Syftet med införande av regler om ansökningsavgift och processkostnadsansvar är att minska antalet mål om överprövning i de allmänna förvaltningsdomstolarna. Förslagen torde kunna medföra att leverantörer i större utsträckning anmärker mot fel och brister tidigare i förfarandet hos den upphandlande myndigheten eller enheten samt även i övrigt överväger om en ansökan om överprövning ska göras.

Införande av en ansökningsavgift innebär dock ett nytt inslag i förvaltningsdomstolarna som kommer att innebära administrativt merarbete. Nivån på den föreslagna ansökningsavgiften om 7 500 kr är vidare sådan att den främst torde avhålla små företag från att ansöka om överprövning och det kan antas att det är de enklaste målen som faller bort. Om minskningen av antalet mål kan antas uppgå till av utredningen uppskattade ca fem procent i förvaltningsrätterna anser domstolen att det verkligen kan ifrågasättas om fördelarna med förslaget uppväger nackdelarna. Utredningen har också pekat på att det kan antas att effekten av förslaget kommer att vara störst inledningsvis och avta över tid.

Förvaltningsrätten instämmer i utredningens bedömning att införandet av processkostnadsansvar sannolikt har en större effekt på antalet mål om överprövning än införandet av en ansökningsavgift. Domstolen kan också se den processekonomiska fördelen i att frågor om ersättning för kostnader prövas i samband med ansökan om överprövning i förvaltningsdomstol i stället för genom en skadeståndsprocess i allmän domstol. Förvaltningsrätten vill emellertid särskilt framhålla att processkostnadsansvar innebär såväl ytterligare skriftväxling i målen som komplicerade överväganden, vilket riskerar att förlänga handläggningstiden i domstolarna. Om försäkringslösningar kan antas minska de ekonomiska risker som är förknippat med ett processkostnadsansvar kan det vidare ifrågasättas vilken effekt förslaget kommer att ha på antalet mål om överprövning på sikt. Förvaltningsrätten anser därför att det verkligen kan ifrågasättas om fördelarna med förslaget uppväger nackdelarna.

Detta yttrande har beslutats av chefsrådmannen Anna Önell. Föredragande har varit rådmannen Anneli Berglund Creutz.

Anna Önell

Anneli Berglund Creutz